

GDY (NIE)DOSKONAŁY CZŁOWIEK SIĘ NUDZI. ZJAWISKO NUDY W DYSTOPIJNEJ TWÓRCZOŚCI STANISŁAWA LEMA NA PRZYKŁADZIE *KONGRESU FUTUROLOGICZNEGO I POWROTU Z GWIAZD*

Na wstępie prelegentka krótko przedstawi sylwetkę pisarza i tematykę jego twórczości. Uwaga badaczki skupiać się będzie przede wszystkim na poszukiwaniu wątków nudy w utopijnych/dystopijnych utworach Lema.

Część główna poświęcona zostanie analizie różnego rodzaju nudy i sposobów walki z nią w *Powrocie z Gwiazd* oraz *Kongresie futurologicznym* w ujęciu komparatystycznym.

Dla autorki ważne będą, zarówno przyczyny nudy (pragnienie stabilizacji i bezpieczeństwa, obawa przed agresją i silnymi emocjami, dążenie do egalitaryzmu społecznego i materialnego), jak i jej konsekwencje (zmiany w wyglądzie fizycznym ludzi, infantylicyzacja zachowań i emocji, okaleczenia fizyczne i psychiczne, przeobrażenia języka, zmiana stosunków społecznych, rozwój nauki, sztuki, architektury etc.).

Z konsekwencjami wiążą się także próby walki z nudą, jakie podejmują społeczeństwa obu powieści (mnogość rozrywek, upodobanie do metamorfoz, szukanie skrajnych stanów, niezwykłość architektury i modelowania przyrody).

Istotna kwestia dotyczy podejścia do nudy głównych bohaterów, outsiderów spoza świata przyszłości zaprezentowanego w powieściach Lema, zarówno przed znalezieniem się w nowej rzeczywistości (Ijon Tichy podczas Kongresu Futurologicznego w Costaricanie, postrzegający zjazdy naukowe jako manifestację nudy, Hal Bregg w kosmosie, dla którego konsekwencją nudy jest dążenie do samorozwoju w warunkach odosobnienia), jak i po zapoznaniu z nią (nuda jako kłamstwo na temat rzeczywistości, nuda związana z osamotnieniem, nuda będąca konsekwencją przesyty nowoczesnością).

W zakończeniu prelegentka postara się przedstawić możliwe scenariusze przełamania nudy bohaterów Lema oraz rozważy, czy nuda z powieści polskiego twórcy, stała się lub ma szansę stać się także udziałem ludzi XXI wieku.